

Abstrakt

Brain drain (dosl. překl. odliv mozků) neboli odliv lidského kapitálu je jevem, který v daytonské Bosně a Hercegovině (BiH) představuje celospolečenský problém. V současnosti žije více než polovina lidí hlásících se k bosensko-hercegovské národnosti v zahraničí, z nichž významná část má vysokoškolské vzdělání. Ztráta lidského kapitálu má negativní socio-ekonomické důsledky, které zabraňují rozvoji země. Naopak brain gain (dosl. překl. příliv mozků), tj. návrat vysoce kvalifikovaných migrantů do země původu, by mohl některé nepříznivé efekty zvrátit. Fenomén návratu vysoce kvalifikovaných migrantů je však nedostatečně prozkoumán, a to nejen v oblasti západního Balkánu, ale také v celosvětovém měřítku. Ačkoli tento typ migrace stále více přitahuje pozornost mnoha výzkumníků z různých akademických i neakademických oblastí, současná literatura na toto téma má tendenci přespříliš zjednodušovat motivace navrátilců na čistě ekonomické faktory. Tato studie se pokouší popsat komplexní motivace vedoucí k návratu vysoce kvalifikovaných migrantů do BiH. Na základě subjektivních kariérních, rodinných a lifestylových preferencí 33 respondentů tato práce poskytuje vhled do rozhodování navrátilců v kontextu rozvojové země západního Balkánu.